

שהוא הראשון שחזה וראה שזה לא יכל לעבור, והוא חפץ פיתרון. היום זה בעצם כל השטח, חוץ מביקעת הירדן ואיזה שטח אחר. בכניסה, מיפגת העבודה ריברה כל השנים על עזיבת יהודה ושומרון. באחוז גבוה. עכשיו צריך להתווכח. תראה, את הפרינציפ קבענו... אני לא חושב שצריך שפה יותר יפה...

● בשנים האחרונות המערך לא יזר על זה בקול רם מאוד.

היום יש הזדמנות. אם המערך לא יצליח לעשות את זה, יהיה משבר אדיר עם העולם הערבי. מצננו הכלכלי והכל ימישכו להידרדר.

אני חושב שזו שעתה הגדולה של מיפגת העבודה להזיז את העניין קדימה. ואם רבין יוביל, או שרביץ יוביל. שימעון יוביל, או ששימעון יוביל. כרגע לא נכנס לוויכוח הזה. אבל צריך לקחת את העניין הזה בדיים. זו ההזדמנות לשים את הקלפים על השולחן, ולרביץ יש הזדמנות לאחד את מיפגת העבודה, ויש לזה אפקט גם כן, גוש מרכזי, ניצנים, יונים, כל מיני תר"ה כאלה. פה אפשר להוביל מיפגה מאוחרת כ-95%, אם לא ירד, לכיוון...

● בתנאי שבראשה יעמוד רבין.

אתה יודע, שתחליט על זה המיפגה, אני כעד זה שמי שיכול להוביל את המהלך הזה הכי טוב שיעמוד בראש. אני לא התחננתי לא עם זה ולא עם זה. ואני לא הצטרפתי למיפגת העבודה כדי לתת גיבוי לזה או לזה. אני כעד כולם עם השלושה מנדרטים שלי.

● אילו נשאר בליכוד, האם היתה יכול היום להוביל אותה?

לא, כהחלט לא. אני אגיד לך, אני חוזר ואומר, הליכוד אחרי הסכם השלום, עם החזרת סני, וההכנה מה זה הסכמי קמפדייוויד, ולכן הניסיון לטרפד את הסכמי קמפדייוויד עליידי מציאת כל מיני קישקושים, למנוע את האוטונומיה... אל תשכח, אני ישבתי בדיוני האוטונומיה, ועזבתי בגללה. ראיתי לאן זה מוביל. לכן, אילו היתה נשאר, אני הייתי זה שגרם לקמפדייוויד, ולא רק שלא היו נותנים, היו מטרפרים את זה הרבה יותר. אני כסך-הכל לא עזבתי את תנועת-החרות. גירשו אותי, כי הצבעתי איימון. כח"כ הצבעתי איימון, לא כשר.

● זה לא מעשה הכי רגיל.

תשמע, ואז הודחתי מהמיפגה, אמרתי שלום, תודה רבה, והלכתי הביתה. לא, אני חושב שלאחר הטראומה המיפגתית, ששטח משותר לא יחזור, והודרת פיתחתרפיה וסני, התלכדו בתוך תנועת-החרות ונסגרו, עכשיו תפקידנו זה להגן על ארץ ישראל השלמה. אני לא הייתי בנוי לזאת, אם הייתי נשאר, רק הייתי נכחד בעניין הזה.

יש לי יותר סיכוי היום, לאחר יציאה לג' לות, שיביה בתוך וכוניסה למיפגת-העבודה בדרכי. לא הצלחתי, אולי אני מגושם מדי... אגב, גם אריק עשה בדיוק אותו הדבר עם חרות, ואדון דיין עם רפ"ז פלו עשה בדיוק אותו הדבר. מפי"א מתה. ארון שרם ואדון דיין הלכו לבד, ואחר-כך הצטרפו. אז אני לא חדש בעסק הזה.

אילו הייתי נשאר לא היו נותנים לי לעי שות את מה שאני עושה, ולא היו נותנים לי לדבר מה שאני מרבה. מה שקרה לרב הזה בנושאמונים (הרב פרומן), בדיוק אותו הדבר היה קורה לי. לכן זו שאלה מאוד אקדמאית. אולי אני עונה מתוך הגננה עצמית, אני לא חושב ככה.

● טוב, זו היתה שאלה הישר-תנית.

תראה... אני תמיד אומר, אני מאוד מצטער שהתפתרתי מהמשלה, אבל גם לא מתחרט.

● שאלה מסוג אחר: יש הרגשה שהעם סוחר מן השלום. יש איזה סחר. יותר קל לעשות מילחמה מאי-

שר שלום. אצלנו יש פחות סחר מן המילחמה מאשר מן השלום. למה? איך אתה מסביר את זה?

איימון בגויים. תהליך ארוך-ארוך של היסטוריה של חר-רביטחון. האם אתה יכול לסמוך, ולא

לרביץ — בוא נגיד עט לחתימה, ולא חרב. והשאלה איך הוא יקח אותו, איך הוא ישתמש בו.

● אתה אומר שהמהפכה הציונית נכשלה בתחום הפסיכולוגי. שהיא לא יצרה את האומה המתאימה

לחיות בארץ.

לא אגיד שנכשלה. היא נמצאת במאבקים אדירים בתהליך הפסיכולוגי של הבנת ההי ונייה הישראלית כאן. היא עדיין לא הצליחה, אני לא רוצה להגיד שנכשלה. היא עדיין לא הצליחה, ואני מקווה שהיא תקדם. ותיקויות הגדולה היתה הפתיחות עם מצריים.

לכן אם יהיה הישג עם הפלסטינים, זו תהיה עוד רגומה למה שאני חושב של נע-שה.

הציונות, שהיתה צריכה להביא את הכי סחון, עדיין לא הביאה אותו. ואם היום חצי הקע חושב להגיע אפילו לשיחה להסדר... על מה אנחנו מדברים היום? אנחנו מדבר-רים היום על מציאת נציגים פלסטיניים שיישבו וישוחחו איתנו על נוהלי-חברות, שכשהתיינה בחירות יהיה גוף אשר מרכז על... השלום עוד רחוק כמו האלפים על מה מדברים ככלל? לא מדברים על שלום. לא מדברים אם הגדה תהיה ככה ואם ירושלים תהיה ככה, או עזה תהיה ככה. מדבר-רים על מציאת קבוצה, שאיתה יהיה אפשר

לדבר על נוהלים, שיביאו לבחירות, שמי שייבחר בהם יהיה אפשר לדבר איתו על שלום.

● אם זה מעורר פחדים כאלה, אז פסימיסט היה יכול לומר שלעם הזה חסרה תכונה יסודית לחיים ממלכתיים. מינימום של ביטחון עצמי, המאפשר לו לחיות בתוך ההיסטוריה.

תראה, אני לא מנתח עמים, דרוש בסך-הכל איזה פסיכולוג לאומי, זה בטוח...

● או פסיכיאטר לאומי.

פסיכיאטר נותן תרופות, יכול להיות, כהחלט. ואו שואלים אותי מה קרה לך, מתי השתנית, נכון...

● זוהי השאלה שבדיוק רציתי להגיע אליה. אתה בעצם האדם היי חיד כמעט מהבולטים במדינה שיי השתנה, ששינה את דיעותיו ואת כל גישתו בעיקבות בואו של סאי דאת. אני זוכר שפעם ניהלנו שיחה, לפני הרבה מאוד שנים, על בקבוק ויסקי, ואתה הסברת לי מדוע הגדה המערבית חיונית מבחינה ביטחונה. נית, הנה בא סאדאת, ואתה השי-אתה בעצם התגלמות של תהליך שאנחנו דורשים מהמדינה כולה.

אורי, אורי, אורי, אני לא יכול לשפוט על עצמי, עוכרה שיש פה...

● התהליך היה כולו מודע, כולו אינטלקטואלי, או שהיה גם ריגשי? יש פה רגשות. אתה לא יכול להיות אינט-לקטואלי גמור — אני לא מייצג אינטלקטור-אלים — בלי שיהיה לך קצת רגש. אחרת אתה הסכמי מרובע. הבעיות של המהגרים כפוליטיקה — בלי להזכיר שמות — זה שאצל המהגרים 2 ועוד 2 זה 4, ואצל אחרים זה 3 או 5.

עכשיו לשאלתך — זוהי שאלה שאני שואל את עצמי. אני חושב שאני הענקתי כנפיים ליותר מ-250 טייסים. לא ארבו על זה. אבל אני גא על זה, והייתי אחר-כך האיש הראשון שהיה אלוף במטה הכללי ושאגתי יחד עם אחרים על אשכול במילחמת ששת-הימים, ואחר-כך נפל בגורלי להיות שר-הביטחון, זה השיא בשביל איש-צבא, והיה לי רי כוח להתפטר מהעניין הזה.

או לשאלתך, קודם כל, כשהמצב משתנה אדם חייב להשתנות.

● אבל אנשים בדרד-כלל לא מש-תנים.

רגע ירגע, גורבצ'וב כן השתנה. למה לי ללכת לגורבצ'וב? האיש שהשתנה יסודית היה סאדאת. סאדאת עמד כראש 50 מיליון מצרים, הוא היה חבר בצוות-המהפכה, נגד פארוק, לאומי מצרי ברמ"ח אבריו בלי חוכי מות, והוא בא ואומר לא עוד מילחמה. בין השאר בגלל מילחמת יום-כיפור. אתה צריך להיות מטומטם טוטאלית כדי לא לנסות לראות מה קרה לו, ולראות אם אתה בעצמך לא יכול להיכנס לתוך המיסגרת הזאת. אז היו כאלה ששללו לחלוטין את העניין. אני חושב שהם לא חשבו עד הסוף. אני חושב שבמדינות מסוימות הם מגלמים את הגלות בזאת, שהגלות כל הזמן נשארה סגורה בתוך עצמה. עוזב אותי עם העולם הגויי. אני ואפי-סי. אז היה סאדאת, ניקח את בגין.

● לבגין זה לא קרה.

זה קרה, בדרך ארוכה מאוד.

● בגין נחשב.

בגין חתם הסכם-שלום והחזיר את כל סיני, והוריד יישובים.

● נכון, זה הישג אדיר.

אתה יכול להגיד שהוא לא השתנה כמות. אתה השתנית יותר מ-90%, הוא השתנה ב-74%. אבל אתה לא יכול להגיד שהוא לא השתנה.